

ЗАТВЕРДЖЕНО
**Наказ Державної екологічної
інспекції у Сумській області**

13.09.2024 № 18d-08

ПОЛОЖЕННЯ
про відділ інструментально-лабораторного контролю
Державної екологічної інспекції у Сумській області

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Відділ інструментально-лабораторного контролю (далі - Відділ) є структурним підрозділом Державної екологічної інспекції у Сумській області (далі – Інспекція). За розподілом обов'язків Відділ підпорядковується згідно наказу про розподіл повноважень між начальником Інспекції та його заступниками і працює під їх безпосереднім керівництвом.

1.2 Відділ у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України в галузі охорони навколошнього природного середовища України, Законами України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII, «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 05.04.2007 № 877-V, «Про внесення змін до Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" щодо лібералізації системи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 03.11.2016 № 1726-VIII; «Про метрологію та метрологічну діяльність» від 05.06.2014 № 1314-VII, Указами Президента України, постановами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України, міжнародними договорами України, згоду та обов'язковість яких надано Верховною Радою України, рішеннями обласної ради та облдержадміністрації, Положенням про Державну екологічну інспекцію у Сумській області, наказами Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України (далі - Міндовкілля) та Держекоінспекції, іншими нормативно-правовими актами, а також цим Положенням

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

2.1. Реалізація повноважень Державної екологічної інспекції у Сумській області у межах Сумської області із застосуванням інструментально – лабораторного контролю.

2.2. Здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства у галузі охорони атмосферного повітря, охорони та раціонального використання водних ресурсів, використання та охорони земель, поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами, шляхом проведення відбору проб та інструментально-лабораторних вимірювань показників складу та властивостей викидів стаціонарних джерел забруднення атмосферного повітря, ґрунтів, вод зворотних, поверхневих, вимірювання показників складу та властивостей підземних вод у пробах із спостережувальних свердловин на об'єктах, що обстежуються; вимірювання

показників складу та властивостей викидів пересувних джерел забруднення атмосферного повітря.

2.3. Проводить у пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон перевірку дотримання вимог законодавства про радіаційну безпеку в разі виявлення органом (підрозділом) Держприкордонслужби транспортних засобів, вантажів та іншого майна з перевищением допустимого рівня іонізуючого випромінювання та надає дозвіл або забороняє пропуск через державний кордон транспортних засобів, вантажів та іншого майна за результатами такої перевірки.

2.4. Інші завдання, визначені законодавством України.

3. ФУНКЦІЇ

3.1. Відділ бере участь у проведенні планових та позапланових перевірок (у тому числі документальних) із застосуванням інструментально-лабораторного контролю:

здійснює відбір проб та інструментально-лабораторні вимірювання показників складу та властивостей викидів стаціонарних джерел забруднення атмосферного повітря, ґрунтів, вод зворотних, поверхневих, вимірювання показників складу та властивостей підземних вод у пробах із спостережувальних свердловин на об'єктах, що обстежуються; вимірювання показників складу та властивостей викидів пересувних джерел забруднення атмосферного повітря, та складає акти відбору проб та протоколи вимірювань;

перевірку стану організації та здійснення виробничого контролю за дотриманням суб'єктами господарювання нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин, за здійсненням інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин із стаціонарних і пересувних джерел та ефективності роботи газоочисних установок, за дотриманням установлених нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин, за якістю і кількістю скинутих у водні об'єкти зворотних вод і забруднюючих речовин та за якістю води об'єктів у контрольних створах і перевірку дотримання правил визначення якості вод;

надає матеріали до актів перевірок у межах повноважень, визначених законом та повноваженнями Відділу.

3.2. Відділ надає протоколи за результатами інструментально – лабораторних вимірювань до структурних підрозділів Інспекції для розгляду та вжиття заходів згідно чинного законодавства.

3.3 Відділ проводить у пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон перевірки дотримання вимог законодавства про радіаційну безпеку у разі виявлення органом (підрозділом) Держприкордонслужби транспортних засобів, вантажів та іншого майна з перевищением допустимого рівня іонізуючого випромінювання та повідомляє в установленому порядку органу (підрозділу) Держприкордонслужби про результати такої перевірки.

3.4. Відділ, як підрозділ Інспекції, який проводить вимірювання, відповідно до покладених на нього завдань, уповноважується на проведення вимірювань, не пов'язаних з оцінкою відповідності продукції, процесів та послуг, у сфері законодавчо регульованої метрології під час контролю стану навколишнього природного середовища.

3.5. Відділ забезпечує виконання обов'язків, встановлених для уповноважених територіальних та міжрегіональних територіальних органів Держекоінспекції, у тому числі щодо технічної компетентності та незалежності відповідно до «Вимог до технічної компетентності та незалежності, яким мають відповісти підприємства, установи та організації, які належать до сфери управління Державної екологічної інспекції України, що уповноважуються або уповноважені на проведення вимірювань, не пов'язаних з оцінкою відповідності продукції, процесів та послуг, у сфері законодавчо регульованої метрології та порядку такого уповноваження», затверджені наказом Міністерства екології та природних ресурсів України 18 жовтня 2018р. № 363, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2019р. за № 1460/32912 (далі – Вимоги).

3.6. Відділ забезпечує єдність вимірювань у Відділі відповідно до Положення про метрологічну службу Державної екологічної інспекції України, затвердженого наказом Держекоінспекції від 20.12.2016 № 185.

3.7. Відділ виконує вимірювання в межах галузі уповноваження.

3.8. Відділ дотримується порядку оформлення матеріалів за результатами інструментально – лабораторного контролю (актів відбору, протоколів вимірювань, переліку журналів обліку та інше), які наведені в «Настанові з якості відділу інструментально-лабораторного контролю Інспекції».

3.9. Виконує роботи, пов'язані з реалізацією єдиної технічної політики щодо оснащення відділу сучасними засобами вимірювальної техніки, лабораторним обладнанням, витратними матеріалами.

3.10. Складає пропозиції щодо доцільності розроблення нових та перегляду чинних галузевих нормативних та методичних документів.

3.11. Бере участь у роботі нарад, семінарів, конференцій з питань охорони атмосферного повітря, водних, земельних ресурсів, поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами, які проводяться Інспекцією або іншими організаціями.

3.12. Бере участь у підготовці та проведенні прес-конференцій, круглих столів, громадських слухань за участю керівництва Інспекції, забезпечує регулярне висвітлення через державні аудіовізуальні та друковані ЗМІ результаті діяльності відділу.

3.13. Здійснює інші функції згідно з Положенням про Державну екологічну інспекцію у Сумській області.

4. ПРАВА

Відділ для виконання покладених на нього завдань має право:

4.1. Здійснювати відбір проб та інструментально-лабораторні вимірювання показників складу та властивостей викидів стаціонарних джерел забруднення атмосферного повітря, вод зворотних, поверхневих; вимірювання показників складу та властивостей підземних вод (у пробах із спостережувальних свердловин) на об'єктах, що обстежуються; вимірювання показників складу та властивостей викидів пересувних джерел забруднення атмосферного повітря, в межах галузі уповноваження на проведення виконання таких вимірювань.

4.2. Проводити перевірку дотримання суб'єктами господарювання нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин, за здійсненням інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин із стаціонарних і пересувних джерел та ефективності роботи газоочисних установок, за дотриманням установлених нормативів гранично - допустимого скидання забруднюючих речовин, за якістю скинутих у водні об'єкти зворотних вод і забруднюючих речовин та за якістю води об'єктів у контрольних створах і перевірку дотримання правил визначення якості вод.

4.3. Проводити лабораторний аналіз стану забруднення земель, у тому числі радіоактивний, у зонах безпосереднього впливу викидів і скидів підприємствами забруднюючих речовин, а також у разі виникнення аварій, надзвичайних ситуацій, військової агресії, військових, терористичних або інших злочинних дій

4.4. Відділ, як підрозділ Інспекції, який проводить вимірювання протягом усього строку уповноваження на проведення вимірювань, має право посилатися на факт уповноваження в документах та різних матеріалах, що видаються.

4.5. Одержанувати безоплатно від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та їх посадових осіб, а також громадян та їх об'єднань інформацію, документи і матеріали, необхідні для виконання покладених на Відділ завдань.

4.6. Здійснювати відповідно до закону фотографування, звукозапис, кіно- і відеозйомку, зокрема з літальних апаратів та із застосуванням космічних технологій, як допоміжний засіб для запобігання та розкриття порушень законодавства, здійснення нагляду (контролю) за додержанням якого належить до його повноважень.

4.7. Викликати громадян та посадових осіб органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування для одержання усних та письмових пояснень у зв'язку з порушенням ними вимог законодавства з питань, що належать до компетенції Відділу.

4.8. Здійснювати збирання, обробку та проводити аналіз інформації щодо дотримання вимог законодавства з питань, що належать до компетенції Відділу.

4.9. Безперешкодно обстежувати в установленому законодавством порядку підприємства, установи та організації під час здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища.

4.10. Залучати до виконання окремих робіт, участі у вивчені окремих питань спеціалістів органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій (за погодженням з їх керівниками).

4.11. Вносити на розгляд керівництва Інспекції пропозиції щодо вдосконалення роботи Відділу, покращення його матеріально-технічного забезпечення.

4.12. Користуватися службовим автотранспортом при виконанні своїх службових обов'язків.

4.13 Виконувати інші функції, що належать до повноважень відділу.

5. ОБОВ'ЯЗКИ

5.1. Відділ, як підрозділ Інспекції, який проводить вимірювання протягом усього строку уповноваження на проведення вимірювань зобов'язаний забезпечувати:

відповідність вимогам до технічної компетентності та незалежності до Вимог;

виконання вимірювання виключно у межах галузі уповноваження;

здійснення посилання на уповноваження тільки щодо тих вимірювань, на здійснення яких його уповноважено;

припинення посилання на уповноваження у своїй документації в разі закінчення строку уповноваження, тимчасового зупинення дії або визнання недійсним наказу про уповноваження;

інформування Держекоінспекцію (як орган з уповноваження) про будь-які обставини, що заважають виконанню вимірювань у галузі уповноваження;

облік і оперативний розгляд скарг щодо проведених вимірювань;

дотримання правил з охорони праці та техніки безпеки.

5.2. Покладення на Відділ завдань, не передбачених цим положенням, і таких, що не стосуються діяльності Відділу, не допускається.

6. УПРАВЛІННЯ

6.1. Відділ очолює начальник, який призначається на посаду і звільняється з посади начальником Інспекції у встановленому законодавством порядку і має відповідати кваліфікаційним вимогам згідно чинного законодавства.

6.2 Начальник відділу за посадою є старшим державним інспектором з охорони навколишнього природного середовища у Сумській області.

6.3. У разі відсутності начальника відділу або неможливості виконання ним своїх обов'язків, обов'язки виконує його заступник, який теж є старшим державним інспектором з охорони навколишнього природного середовища у Сумській області або один із головних спеціалістів відділу згідно з відповідним наказом (розпорядженням).

6.4. Головні спеціалісти відділу за посадою є державними інспекторами з охорони навколишнього природного середовища у Сумській області та безпосередньо підпорядковуються начальнику відділу або його заступнику – старшим державним інспекторам.

6.5. Працівники відділу призначаються на посади та звільняються з посад начальником Інспекції згідно діючого законодавства.

6.6. Працівники відділу забезпечують виконання завдань та покладених на них службових обов'язків, визначених у посадових інструкціях. На них поширюються вимоги законодавства України про державну службу, про боротьбу з корупцією та доступ до публічної інформації.

6.7 Робота відділу проводиться відповідно до планів роботи відділу, Інспекції.

6.8. У Відділі діє система забезпечення якості виконання метрологічних робіт, яка викладена в Настанові з якості. Система якості являє собою організаційні, технічні та кадрові заходи, що дають змогу підтримувати у Відділі зазначену політику.

6.9. Начальник відділу:

- 1) організовує та контролює роботу відділу, забезпечує відповідно до своєї компетенції виконання, доручень керівництва Інспекції;
 - 2) забезпечує дотримання вимог виконавчої дисципліни працівниками відділу;
 - 3) несе персональну відповідальність за виконання покладених на Відділ завдань і здійснення ним своїх повноважень;
 - 4) розподіляє обов'язки між працівниками відділу, визначає ступінь відповідальності працівників відділу, забезпечує дотримання працівниками порядку та регламенту роботи Інспекції та відділу, положень настанови з якості відділу, норм і правил охорони праці та протипожежного захисту;
 - 6) періодично проводить наради відділу, організовує роботу по веденню діловодства, забезпечує дотримання працівниками відділу установленого порядку роботи зі службовими документами та їх зберігання;
 - 7) представляє в установленому порядку працівників відділу для заохочення, підвищення рангів державних службовців або притягнення їх до дисциплінарної відповідальності;
 - 8) бере участь у нарадах, колегіях, інших заходах, що проводяться керівництвом Інспекції, готує в межах компетенції відділу відповідні документи і матеріали за їх результатами.
 - 9) за дорученням керівництва представляє Інспекцію у відносинах з підприємствами, установами, організаціями з питань, віднесених до компетенції відділу;
 - 10) планує роботу відділу;
 - 11) забезпечує дотримання відділом єдиних вимог щодо підготовки документів відповідно до затвердженої інструкції з діловодства та організації роботи з ними в умовах електронного документообігу;
 - 12) сприяє підвищенню ділової активності та підвищенню кваліфікації працівників відділу;
 - 13) отримує від інших структурних підрозділів Інспекції інформацію і матеріали, необхідні для виконання покладених на Відділ завдань, а також в установленому законодавством порядку інформацію з обмеженим доступом або таку, що містить державну таємницю;
 - 14) здійснює інші функції відповідно до доручень керівництва Інспекції.
- 6.11. Погоджує положення про Відділ та посадові інструкції працівників, спрямовує, здійснює координацію та контролює діяльність відділу заступник начальника Інспекції відповідно до наказу про розподіл обов'язків між начальником, першим заступником та заступником начальника Інспекції. Розподіл обов'язків між головними спеціалістами – державними інспекторами здійснюється начальником відділу – старшим державним інспектором.

7. ВЗАЄМОДІЯ ВІДДІЛУ

7.1. В своїй діяльності Відділ взаємодіє з іншими структурними підрозділами Інспекції (з питань проведення планових та позапланових заходів державного екологічного нагляду (контролю), відпрацювання звернень, скарг, тощо), Державною екологічною інспекцією України (з питань інспекційного та зовнішнього контролю, в межах повноважень відділу; з питань уповноваження відділу), а також з центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, правоохоронними органами та громадськими організаціями екологічного спрямування, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності і господарювання, громадянами України.

7.2. Згідно своїх функцій і обов'язків з відповідальним з охорони праці: розробляє інструкції з охорони праці, тощо з урахуванням специфіки робіт.

7.3 З бухгалтерією Інспекції: при списуванні матеріальних цінностей, проведенні звірок та інвентаризації, використанні коштів на придбання хімічних реактивів, стандартних зразків, обладнання, тощо.

7.4. З ДП «Сумистандартметрологія» (або іншою уповноваженою організацією): своєчасне проведення метрологічної атестації випробувального обладнання та повірки засобів вимірюваної техніки.

7.5. З Сумським прикордонним загоном Державної прикордонної служби України відповідно до Порядку взаємодії між ним та Інспекцією.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Реорганізація і ліквідація Відділу здійснюється за наказом начальника Інспекції на підставі штатного розпису у встановленому чинним законодавством порядку.

7.2. Матеріально - технічну основу діяльності Відділу складають закріплені за посадовими особами відділу приміщення, меблі, оргтехніка, обчислювальна техніка, програмне забезпечення, документи необхідні для виконання покладених на відділ завдань.

7.3. Питання не врегульовані цим Положенням, регулюються у відповідності до діючого законодавства.

Начальник Відділу

Оксана ДИННИК

Погоджено:

**Перший заступник
начальника Інспекції**

Валерій ПЛЮК